

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3C/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110227291
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:7110227291.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, v spore žalobcov: 1/ V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XXX, 2/ F. K., rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XX, 3/ Ing. W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XXX, 4/ M. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., S. XXX, 5/ MVDr. W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., B. XXX/XX, žalobcovia 1/ až 5/ právne zastúpení: JUDr. Marek Radačovský, advokát so sídlom v Košiciach, Žriedlová 3, proti žalovaným: 1/ K. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, právne zastúpený: Mgr. Gabriel Vons, advokát so sídlom v Námestove, ul. Mieru 282, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť spoločne a nerozdielne
§ žalobkyni 1/ sumu vo výške 15 000,- eur
§ žalobkyni 2/ sumu vo výške 3 000,- eur
§ žalobcovi 3/ sumu vo výške 3 000,- eur
§ žalobcovi 4/ sumu vo výške 3 000,- eur
§ žalobcovi 5/ sumu vo výške 3 000,- eur

II. Súd vo zvyšku žalobu zamietá.

III. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n ý zaplatiť žalobcom 1/ - 5/ náhradu trov konania v pomere 16%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou podanou súdu dňa 24.03.2011 žiadali, aby súd uložil žalovanému 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť im spoločne a nerozdielne každému z nich po 33.194,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.

2. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaný 1/ ako vodič motorového vozidla Škoda Octavia, EČ: N.-XXXAX pri dopravnej nehode dňa 12.01.2009 v obci Zubrohlava usmrtil manžela navrhovateľky 1/ a otca navrhovateľov 2/ až 5/ M. S., čím protiprávne zasiahol do ich práva na ochranu osobnosti - do práva na súkromie a na rodinný život, spôsobiac nereparovateľný a neodstrániteľný následok v podobe náhlej a neočakávanej straty najbližšieho rodinného príslušníka.

3. Zodpovednosť žalobcu 2/ za takto vzniknutú nemajetkovú ujmu vyvodzovali za použitia eurokonformného výkladu pojmu škoda z okolnosti, že motorové vozidlo, ktoré odporca 1/ viedol, bolo v čase dopravnej nehody poistené v Kooperative poisťovňou zmluvou poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

4. Čiastočným rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/27/2011 bola žaloba voči žalovanému 2/ zamietnutá a návrh žalobcov na prerušenie konania bol zamietnutý.

5. Žalobcovia podali proti rozsudku odvolanie.

6. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/403/2011 zo dňa 27.06.2012 bol rozsudok okresného súdu potvrdený a odvolanie žalovaného 1/ bolo odmietnuté. Krajský súd v Žiline pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie.

7. Žalobcovia podali proti rozsudku Krajského súdu v Žiline dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR rozsudkom č.k. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016 zamietol.

8. Vzhľadom na to, že žalobcovia podali dňa 20.10.2016 prostredníctvom svojho právneho zástupcu ústavnú sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, v ktorej sťažnosti namietali, že boli porušené ich základné práva a ľudské slobody zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR., čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, v spojení s čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, pričom ako porušiteľov uviedli Najvyšší súd SR, Krajský súd v Žiline a Okresný súd Námestovo, súd uznesením zo dňa 21.02.2017 prerušil konanie až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcov zo dňa 30.08.2016.

9. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/52/2019 zo dňa 29.10.2020 bol rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/403/2011 zo dňa 27.06.2012 zrušený.

10. Uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/16/2021 zo dňa 14.04.2021 bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

11. Súd v zmysle intencií zrušujúcich rozhodnutí nariadil pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s plnomocenstvom, so sobášnym listom, s úmrtným listom, s rodným listom, s fotografiami, s oznámením o poistnom plnení, s listom o prehliadke mŕtveho, s vyrozumením k oznámeniu škodovej udalosti, s predžalobnou výzvou, s vyjadrením žalovaného, s postúpením veci, s námietkou miestnej nepríslušnosti, s plnomocenstvom, s uznesením NS SR č.k. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2011, so stanoviskom žalobcov k vyjadreniu žalovaného 2/, s vyjadrením žalovaného 1/, s poistnou zmluvou č. 3490435342 / 654 1414141 z prílohovej obálky, so správou VŠZP, s podaním, s čiastočným rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/27/2011-234 zo dňa 21.09.2011, s odvolaním žalovaného 1/, s odvolaním žalobcov, s vyjadrením žalovaného 2/, s vyjadrením žalobcov, s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/403/2011-264 zo dňa 27.06.2012, s dovolaním, s vyjadrením žalovaného 1/, s plnomocenstvami, s podaním, s rozsudkom NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016, s podaním, s uznesením US SR č. I. US 206/2015-25 zo dňa 29.04.2015, s uznesením US SR č. III. US 646/2015-30 zo dňa 16.12.2015, so sťažnosťou, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 8C/27/2011 zo dňa 21.02.2017, s uznesením US SR č. II. US 695/2017-22 zo dňa 10.11.2017, s potvrdením o zmene zákonného sudcu, s tlačovou informáciou US SR č. S2/46/2018, s nálezom US SR č. II. US 695/2017-45 zo dňa 05.12.2018, s uznesením NS SR č. 3Cdo/52/2019 zo dňa 29.10.2020, s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/16/2021-422 zo dňa 14.04.2021, s potvrdením a so spisovým materiálom Okresného súdu Námestovo 6T/136/2009, najmä s rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/136/2009 zo dňa 11.2.2010.

12. Z výsluchu žalobkyne 1/ vyplynulo, že v čase dopravnej nehody bol manžel na invalidnom dôchodku. Po jeho smrti dostala vdovský dôchodok vo výške 104,- eur. V tom čase chodil na dialýzu. V spoločnej domácnosti bývali len oni dvaja. Ona taktiež nepracovala, bola na dôchodku. Po jeho smrti sa jej zmenil život. Do dnešného dňa užíva psychofarmaká. Ostala v celom dome sama. Pomáhajú jej deti a pri niektorých väčších opravách si musí aj niekoho najať. Po smrti manžela nenavštevovala psychológa ani psychiatra lebo sa neodvážila a psychofarmaká jej predpisuje obvodná lekárka. Počas jeho života si boli vzájomnou oporou. Navštevovali ich deti, vnúčatá. Po jeho smrti ostala v dome bývať sama. Tri z detí bývajú v tej istej dedine a jeden býva v W.. Manžel deťom veľmi pomáhal. Posledné dva roky trikrát do týždňa chodieval na dialýzu. Sumu 33.194,- eur, ktorú žiada titulom náhrady nemajetkovej ujmy považuje za adekvátnu. Potom, ako sa to stalo, prišla ku nej bývať na tri mesiace dcéra, pretože to zle znášala, nemohla správať, všetkého sa bála a po tých troch mesiacoch odišla domov. Vyjadrila sa, že trestné konanie sledovala, vie že dostal 4 roky s podmienkou na 2 roky. Bola prekvapená, že po dopravnej

nehode chodil na aute. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či z hľadiska satisfakcie považuje takýto trest za adekvátny. Žalovaný po dvoch mesiacoch poslal ospravedlňujúci list, ale osobne sa ospravedlniť nebol. Ten list bol adresovaný len jej.

13. Z výpovede žalobkyne 2/ vyplynulo, že mala s otcom veľmi dobrý vzťah. Vždy keď potrebovala, tak jej pomohol, mala aj určité problémy s tým, že tri, alebo štyri mesiace pred nehodou bývala s nimi v spoločnej domácnosti, nakoľko odišla od manžela. Po smrti otca bývala u svojej mamy 2 alebo 3 roky. Vlastne po nehode chodila na striedačku do R., keď ju manžel vyhodil, tak sa vrátila do T.. Následne podala návrh na rozvod a momentálne býva v T.Č.. V čase, keď bývala u svojich rodičov, pracovala v Q. ako SZČO ale keďže manžel narobil dlhy, tak ich splácala. A rodičia jej i pomáhali. Nevedela sa vyjadriť, na základe čoho ustálila výšku náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 33.194,- eur.

14. Žalobca 3/ sa vyjadril, že v čase, keď otec zomrel, dorábala rodinný dom. Boli každý deň spolu. Otec mu pomáhal a radil. V tom čase mal malé deti, syn mal rok a dcéra tri roky. Tým, že zomrel stratil jedného z najbližších ľudí. Veľmi mu chýba. Čo sa týka výšky požadovanej náhrady určite sa o tom aj s právnym zástupcom radili. Smrť blízkeho človeka sa nedá ohodnotiť peniazmi. Možno že je to aj nízka suma. Vyjadril sa, že má vedomosť o tom, že žalovaný dostal v trestnom konaní podmienený trest. Nemá v povahe odsudzovať ľudí ale vie, že vždy, keď ho stretne sa mu to všetko na novo zopakuje. Mama sa po smrti otca s tým ťažko vyrovnávala všetci súrodenci sa jej snažili byť nápomocní. Sú spolu každý deň. Navzájom si pomáhajú. Mame nevypomáhali finančne, skôr sa snažili pomáhať fyzicky. Mama je veľmi pracovitá, sebestačná ale určite to má dosť ťažké.

15. Žalobca 4/ sa na pojednávaní vyjadril, že ako najstarší mal s ním zrejme najbližší vzťah. V tom čase mal už svoju rodinu, ale dá sa povedať, že bol s otcom v každodennom kontakte. Jeho smrť niesol ťažko, najmä z dôvodu, že to bola náhla smrť bez rozlúčky. V podstate všetko čo má, má vďaka otcovi. Uviedol, že požadovanú sumu nepovažuje za adekvátnu vzhľadom na to, že je to smrť človeka. On by dal aj dvojnásobok tejto sumy, keby sa s ním mohol rozlúčiť.

16. Žalobca 5/ sa vyjadril, že mal s otcom veľmi dobrý vzťah, aj keď nebyval v T.. S rodinou do T. chodili často. Ten otec bude chýbať vždy, vždy im ako deťom pomohol so všetkým. Tá rodina po jeho smrti je iná. Vyjadril sa, že vzhľadom na to, že spor trvá už 12 rokov, tá suma ktorú požadujú je aj vzhľadom na postoj poisťovne, ktorá doteraz ich ako pozostalých neoslovila adekvátne.

17. Žalovaný 1/ sa na súdom nariadené pojednávanie nedostavil a z vyjadrenia jeho zástupcu vyplynulo, že nárok žalobcov považujú za dôvodný, avšak výšku nároku ponechávajú na úvahe súdu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný mal v čase dopravnej nehody riadne uzavreté povinné zmluvné poistenie, súd toho názoru, že v danom prípade je povinnosť plniť na žalovanom 2/.

18. Z vyjadrenia žalovaného 2/ vyplynulo, že sú toho názoru, že v danom prípade nebola uplatňovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy preukázaná. V danom prípade je potrebné pri určení výšky šetriť jednak pomery žalobcov, ale aj osoby, ktorá do ich práv zasiahla. Takouto osobou však poisťovňa nie je. K otázke satisfakcie vo vzťahu k uloženému trestu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/441/2016. Výška uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy nebola jednak preukázaná, a taktiež je neadekvátna. Čo sa týka vyjadrenia žalobcu 5/, skôr mal pocit, že si prišiel uplatniť len finančný nárok. Taktiež jeho vyjadrenie, že poisťovňa mala iniciovať stretnutia za účelom mimosúdnej dohody nepovažuje za adekvátne, pretože poisťovňa plní za žalovaného 1/, teda v danom prípade nemohla byť iniciátorom mimosúdnych dojednaní. V takýchto prípadoch je potrebné skúmať aj finančnú schopnosť vodiča. Čo sa týka čiastočného plnenia, toto bolo na základe náhrady škody na zdraví, a teda nie je možné považovať takéto plnenia za uznanie nároku. Pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného 2/ súd posudzoval s prihliadnutím na rozhodovacia činnosť odvolacích súdov, ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v obdobnej veci a dospel k záveru, že z § 4 Zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom je zrejme, že v sebe zahŕňa aj nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy vymedzenej v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, z čoho vyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, a teda žalovaný 2/ je pasívne vecne legitimovaný v predmetnom spore. Otázka pasívnej vecnej legitimácie poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy osobám blízkym obetiam dopravných nehôd je už súdnou praxou najvyšších súdnych autorít jednoznačne ustálená. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 29.04.2015, sp. zn. I.ÚS 206/2015

považoval za ústavne akceptovateľný záver súdov v otázke výkladu § 4 ods.2 písm. a/ Zák. č. 381/2001 Z. z., v zmysle ktorého eurokonformným výkladom tohto ustanovenia je nutné náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 O. z. považovať za škodu na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ Zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom. Základom pre posúdenie otázky pasívnej vecnej legitímácie v tomto smere je, čo treba rozumieť pod pojmom škoda v zmysle § 4 Zák. č. 381/2001 Z. z., a tiež, či povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách, na ktorú vzniká nárok v zmysle zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

19. Ďalej v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 646/2015- 30 z 16.12.2015 po oboznámení sa s úplným znením rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C 22/12 z 24. októbra 2013, ako aj s návrhmi generálneho advokáta v tejto veci a v obsahovo podobnej veci sp. zn. C-277/12 (VitalijsDrozdovs/AAS „Baltikums“), rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci sp. zn. C-22/12 z 24.10.2013, v zmysle ktorého povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej a v súvislosti s týmto rozsudkom konštatoval, že vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11a § 13) umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona 381/2001 Z.z..

20. Pojem „škoda“ v zmysle Zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie(uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2016, sp. zn. III. ÚS 666/2016).20.Súdny dvor EÚ rozsudkom sp. zn. C-22/2012 vo veci Haasová z 24.10.2013 vyslovil, že čl. 3 ods.1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/EHS z 11.05.2005 a čl. 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 1/2016 z 31.07.2017, podľa ktorého škodou pre účely Zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového je aj náhrada nemajetkovej ujmy zásah do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Najvyšší súd SR skonštatoval, že v spore o náhradu nemajetkovej ujmy je poisťovňa pasívne legítimovaná.

21. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať , aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

22. V súlade s citovaným ustanovením § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka na to, aby oprávnená osoba v danom prípade žalobkyňa mala právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje, aby došlo k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť, bez ohľadu na zavinenie. Predpoklady na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vyplývajú z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože tento zásah bol svojou povahou trvalý a neodstrániteľný.

23. V danom prípade požadovala žalobkyňa 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33.194,- eur a v rovnakej výške požadovali náhradu nemajetkovej ujmy aj žalobcovia 2/ až 5/.

24. Pri stanovení výšky náhrady súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že i keď je výška zadosťučinenia v peniazoch predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprímerané, či dokonca tak premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať. Danou problematikou sa najvyšší súd zaoberal aj v rozhodnutí zo dňa 31.07.2012 sp. zn. 6 Cdo 37/2012, v ktorom dospel k záveru, že súd je povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprímeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných obdobných veciach; v tomto rozhodnutí dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu zo 06.12.2006 sp. zn. III. ÚS 147/06 a tiež na rozsudok ESLP zo 17.07.2012 v prípade Winkler proti Slovenskej republike. Najvyšší súd v rozhodnutí z 30.09.2013 sp. zn. 6 MCdo 15/2012 dospel k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Treba, aby súdy v súvislosti s tým vzali do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy upravujúce odškodnenie, napríklad z. č. 215/2006 Z.z., v zmysle ktorého v prípade, že trestným činom bola spôsobená smrť, má poškodený nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy; pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu stanovuje limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy.

25. Podľa § 13 z. č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

26. Podľa § 14 z. č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov odškodnenie vypočítané podľa § 12 a 13 možno primerane znížiť, ak obeť násilného trestného činu spoluzavinila ujmu na zdraví alebo neuplatnila svoje práva tak, aby odškodnenie získala od páchatel'a trestného činu, ktorým jej bola spôsobená ujma na zdraví.

27. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. V prípade smrti jedného z členov rodiny môže pozostalá osoba utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a spoločenstva s ňou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti. V prípade, ak by sa nezdalo morálne zadosťučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Vyjadruje najmä náhradu za utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, straty vzťahu s blízskou osobou. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostného práva došlo.

28. Súd prvej inštancie pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcov vychádzal zo skutočnosti, že medzi nimi a pozostalým manželom a otcom existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne väzby vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Smrťou manžela žalobkyne a otcov žalobcov spôsobená protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život im bola spôsobená taká ujma, ktorá im čiastočne alebo úplne bráni naplňovať citové potreby. Smrťou manžela žalobkyňa 1/ a žalobcovia 2/ až 5/ utrpeli citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízskou osobou. Zásah do ich emocionálnej sféry, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, založilo ich právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd si je vedomý toho, že strata blízkej osoby sa len veľmi ťažko dá finančne vyčísliť, a že priznaná finančná náhrada túto osobu nenahradí.

29. Na základe týchto úvah dospel k záveru, že spôsobenou ujmom došlo k nezvratnej deštrukcii ich vzájomných rodinných vzťahov tvoriacich základ a rámec súkromného života a preto ako adekvátnu satisfakciu priznal žalobkyni 1/ sumu vo výške 15.000,- eur, nakoľko predsa ako manželka stráda viac ako ostatní a to nielen po citovej stránke, ale aj po stránke materiálnej, keďže v prípade, keby bol žil, mali by spoločne vyššie príjmy, ako má žalobkyňa teraz a žalobcom 2/ až 5/ priznal sumu po 3.000,- eur, nakoľko v čase, keď došlo k neoprávnenému zásahu tretej osoby síce stratili otca ako jednu z najdôležitejších ľudí vo svojom živote, ale mali vlastné rodiny, boli finančne samostatní, pracovali mimo miesta svojho bydliska a aj keď boli s otcom v častom kontakte, podľa názoru súdu jeho smrť im nespôsobila takú ujmu ako v prípade ich matky (žalobkyne 1/), ktorá smrť svojho manžela vnímala oveľa intenzívnejšie ako žalobcovia 2/ až 5/, ktorí síce navštevovali rodičov, ale určite menej intenzívne, keďže každý z nich mal založenú rodinu a pracoval.

30. Vzhľadom na to, že žalobcovia žiadali vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy (každý po 33.194,- eur), súd vo zvyšku žalobu zamietol.

31. O trovách konania rozhodol podľa pomeru úspech strán v konaní a keďže v konaní boli žalobcovia úspešní len čiastočne, súd rozhodol o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť žalobcom 1/ až 5/ náhradu trov konania v pomere 16%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.